

U C H W A Ł A   NR XXXVIII/233/2020
RADY MIEJSKIEJ W STĄPORKOWIE
z dnia 29 grudnia 2020 roku

w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Stąporków na lata 2021 – 2025.

Na podstawie art.18 ust. 2 pkt.15, art. 40 ust.2, art. 41 ust.1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t. j. Dz. U. z 2020r. poz. 713 ze zmianami) oraz art. 6 ust.2 pkt. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t. j. Dz. U. z 2020 r. poz. 218 ze zmianami), uchwała się, co następuje:

§ 1.

Uchwała się Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Stąporków na lata 2021 – 2025, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2.

Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Stąporkowa.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia, z mocą obowiązującą od dnia 1 stycznia 2021 roku.

Przewodniczący Rady Miejskiej

Jacek Kołodziej

U z a s a d n i e n i e

Zgodnie z treścią art. 6 ust.2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, do zadań własnych gminy należy między innymi opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie. Mając na uwadze zakres obowiązków spoczywających na Gminie należy podjąć stosowną uchwałę w tym zakresie.

Załącznik
do Uchwały XXXVIII/233/2020
Rady Miejskiej w Stąporkowie
z dnia 29 grudnia 2020 roku

**GMINNY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA
PRZEMOCY W RODZINIE ORAZ OCHRONY OFIAR PRZEMOCY W RODZINIE
W GMINIE STĄPORKÓW
NA LATA 2021-2025**

Stąporków , grudzień 2020r.

WSTĘP

Rodzina w warunkach każdego społeczeństwa stanowi podstawową i wszechstronną formę życia społecznego, zaspokajającą podstawowe potrzeby ludzkie. Urodzenie się w określonej rodzinie wyznacza nie tylko punkt startu do dalszej życiowej drogi, lecz do pewnego stopnia określa także szansę realizacji przyszłych celów życiowych.

Rodzina odgrywa ogromną rolę w życiu człowieka, gdyż kształtuje osobowość, poglądy i system wartości. Więzy łączące jej członków powinny być trwałe i opierać się na wzajemnym zaufaniu i poczuciu bezpieczeństwa. Jednak w chwili obecnej polskiej rodzinie przypadło funkcjonować w bardzo trudnym czasie. Została zachwiana hierarchia wartości oraz rozluźnieniu uległy normy etyczne, a także więzi emocjonalne między jej członkami. Ze zjawiskiem przemocy możemy zetknąć się w różnych miejscach. Często dowiadujemy się o aktach przemocy w domach, w szkołach, na ulicy i wielu innych miejscach. Coraz głośniejsze mówi się o przemocy wśród nieletnich, o przemocy w rodzinach, o przemocy wobec dzieci. Zjawisko to ma więc charakter interdyscyplinarny i leży ono w kręgu zainteresowania przedstawicieli różnych środowisk: pracowników socjalnych, policjantów, asystentów rodziny i innych. Rodzina winna być przecież opoką, schronieniem i wzorem. Zwłaszcza dla jej najmłodszych członków, którzy z własnego domu rodzinnego wynoszą wzorce na swoje dalsze życie. Dzieci w takich sytuacjach cierpią najbardziej. Nie tylko dlatego, że same są często ofiarami przemocy, ale także dlatego, że przemoc, której doświadczyły lub widziały zostawia w ich psychice trwałe ślady. Niestety, współcześnie dość często mówi się o wielu problemach, kryzysach w rodzinie dotyczących różnych form jej dysfunkcji. Łagodne dysfunkcje nie dyskredytują jeszcze rodziny, ale jeśli dysfunkcjonalność przekracza określone granice, zaczynają się poważne problemy emocjonalne, uzależnienia, współuzależnienia, zachowania autodestrukcyjne, zaburzenia osobowości oraz przemoc. Przyczyny stosowania przemocy mogą być różne. Mogą one wynikać z braku więzi emocjonalnych i brutalności w domu rodzinnym, a także z frustracji, stresu, z zaburzeń psychicznych, z uzależnienia, jak również z ubóstwa. Ponadto przyczyn tego zjawiska można także dopatrywać się w tradycjach, zwyczajach i przekonaniach funkcjonujących w naszym społeczeństwie. Przemoc w rodzinie jest zjawiskiem trudnym do ujawnienia w związku z tym, że osoby doświadczające przemocy boją się, wstydzą, często nie wierzą w skuteczność pomocy. Nie bez znaczenia jest fakt, że „ofiary” i „sprawcy” łączą bliskie więzi rodzinne i emocjonalne. Przemoc w rodzinie inaczej zwana przemocą domową może być przyczyną poważnych szkód osobistych, społecznych i zdrowotnych. Zjawisko przemocy, ze względu na swoją złożoność,

zasługuje na miano problemu interdyscyplinarnego i wymaga międzysektorowej ciągłej współpracy wielu instytucji i organizacji pośrednio lub bezpośrednio związanych z zagadnieniami przemocy w rodzinie.

Tylko podejmowanie wspólnych, systematycznych i ciągłych działań może w sposób skuteczny przyczynić się do zmniejszenia skali zjawiska przemocy w rodzinie. Gmina Stąporków podejmuje nałożone ustawą zadania budując gminny system przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Jednym z takich działań było powołanie Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, w ramach którego funkcjonują grupy robocze. Pracownicy socjalni, policjanci, nauczyciele, kuratorzy, pracownicy ochrony zdrowia, pedagodzy szkolni i psychologowie, czyli członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego i grup roboczych odbywają szkolenia podnosząc kwalifikacje w zakresie przeciwdziałania przemocy.

Zespół Interdyscyplinarny w Gminie Stąporków realizował w ramach Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Stąporków na lata 2016 – 2020 zadania o charakterze profilaktycznym, tak w odniesieniu do potencjalnych ofiar jak i sprawców przemocy, a także działania mające na celu podnoszenie kompetencji służb i przedstawicieli podmiotów realizujących działania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Niewątpliwym sukcesem w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie było zbudowanie systemu, w którym pracownicy wszystkich instytucji i organizacji działających na rzecz przeciwdziałania przemocy włączyli się w proces niesienia pomocy osobom uwikłanym w przemoc. Zmieniła się świadomość społeczna co do postrzegania przemocy domowej, a tym samym w wielu przypadkach ofiarom przemocy i jej świadkom łatwiej było przełamać barierę milczenia.

Pomimo licznych działań, w dalszym ciągu zjawisko przemocy w rodzinie stanowi jeden z trudniejszych do rozwiązania problemów społecznych w Gminie Stąporków. Konieczne jest zatem w dalszym ciągu systematyczne podnoszenie standardu usług adresowanych do osób doświadczających przemocy w rodzinie jak i do tych stosujących przemoc. Wskazana jest zatem dalsza profesjonalna działalność odpowiednich służb tak w zakresie profilaktyki, jak również skutecznego pomagania osobom i rodzinom uwikłanym w przemoc. Ważna jest też stała edukacja społeczeństwa, mająca na celu zmianę świadomości w kwestii negatywnych i szkodliwych stereotypów na temat stosowania przemocy, jak też roli kobiety i mężczyzny w

życiu rodzinnym i społecznym. Między innymi służyć ma temu opracowywanie i realizacja programów przeciwdziałania przemocy w rodzinie i ochrony ofiar przemocy w rodzinie.

W miarę występujących potrzeb i zmiany sytuacji społecznej zadania i cele oraz sposób ich realizacji programu mogą ulegać zmianom .

Niniejszy Program został opracowany przez pracowników Miejsko - Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Stąporkowie przy współpracy członków Zespołu Interdyscyplinarnego. Zawiera on zadania do realizacji dla wszystkich gminnych jednostek i instytucji, którym ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie wytycza takie obowiązki , ale też przewiduje partnerską współpracę z innymi podmiotami. Osoby wchodzące w skład Zespołu Interdyscyplinarnego współpracują na rzecz kompleksowej pomocy w rozwiązywaniu problemów rodzin dotkniętych przemocą. Podejmują działania w sposób skoordynowany, zapewniający skuteczne reagowanie na sytuacje związane z przemocą w rodzinie.

Nadrzędnym celem Programu jest efektywne przeciwdziałanie przemocy w rodzinie na terenie Gminy Stąporków, zaś cele szczegółowe odnoszą się do całego systemu zapobiegania i zwalczania tego zjawiska.

W części opisowej Programu zostały zawarte podstawowe informacje na temat zjawiska przemocy w rodzinie, a w dalszej części ukazano skalę zjawiska przemocy w rodzinie na terenie gminy Stąporków – w oparciu o dane pozyskane z Urzędu Miejskiego, Szkół, Ośrodków Zdrowia, Komisariatu Policji , Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i z innych dostępnych danych statystycznych , jak również na podstawie analizy dokumentacji Miejsko - Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Stąporkowie. Przedstawiono również zasoby instytucjonalne i kadrowe, oraz możliwości współpracy z rodzinami uwikłanymi w przemoc.

Powyższe dane posłużyły do przeprowadzenia analizy SWOT, w oparciu o którą wyznaczono cele oraz opracowano harmonogram realizacji Programu.

CHARAKTERYSTYKA ZJAWISKA PRZEMOCY W RODZINIE

Definicja przemocy, jej rodzaje, formy i cykle.

W literaturze tematu wymieniane są cztery terminy najczęściej używane w odniesieniu do aktów przemocy: „agresja” (aggression), „przemoc” (violence), „przymus” oraz „przemoc o charakterze przestępczym” (criminal violence). Przemoc domowa, zwana też przemocą w rodzinie, to „zamierzone i wykorzystujące przewagę sił działanie skierowane przeciw członkowi rodziny, które narusza prawa i dobra osobiste, powodując cierpienie i szkody”.

Zgodnie z ustawą z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, przemoc w rodzinie to jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste osób najbliższych narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą. Światowa Organizacja Zdrowia formułuje definicję przemocy, zgodnie z którą jest to „celowe użycie siły fizycznej, zagrażające lub rzeczywiste, przeciwko sobie, komuś innemu lub przeciwko grupie, lub społeczeństwu, co powoduje lub jest prawdopodobne, że spowoduje zranienie, fizyczne uszkodzenie i śmierć, ból fizyczny, zaburzenie rozwoju lub deprawację”.

Przemoc w rodzinie charakteryzuje się tym że:

- jest to intencjonalne działanie lub zaniechanie działania,
- jedna osoba ma wyraźną przewagę nad drugą,
- działanie lub zaniechanie jednej osoby narusza prawa i dobra drugiej,
- osoba wobec której stosowana jest przemoc doznaje cierpienia, szkód fizycznych i psychicznych.

Rozróżniamy kilka form przemocy:

Przemoc fizyczna - np. popychanie, odpychanie, obezwładnianie, przytrzymywanie, policzkowanie, szczypanie, kopanie, duszenie, bicie otwartą ręką i pięściami, bicie przedmiotami, ciskanie w kogoś przedmiotami, parzenie, polewanie substancjami żrącymi, użycie broni lub innych niebezpiecznych narzędzi, porzucanie w niebezpiecznej okolicy, wyrzucanie z samochodu, gaszenie papierosa na osobie, nieudzielenie koniecznej pomocy lub inne temu podobne działania.

Przemoc psychiczna - np. wyśmiewanie poglądów, religii, pochodzenia, narzucanie własnych poglądów, karanie przez odmowę uczuć, zainteresowania, szacunku, stała krytyka, wmawianie choroby psychicznej, izolacja społeczna (kontrolowanie i ograniczanie kontaktów z innymi osobami), domaganie się posłuszeństwa, ograniczanie snu i pożywienia, degradacja werbalna (wyzywanie, poniżanie, upokarzanie, zawstydzanie), stosowanie bezprawnych gróźb np. zabiję cię, szantażowanie samobójstwem, przekonywanie o swojej bezkarności.

Przemoc seksualna - definiowana jest jako „wymuszanie kontaktów o charakterze seksualnym wbrew woli danej osoby, a także kontynuowanie aktywności seksualnej bez jej zgody, gdy nie jest w pełni świadoma lub gdy obawia się odmówić”.

Przemoc ekonomiczna - np. odbieranie zarobionych pieniędzy, uniemożliwianie podjęcia pracy zarobkowej, niezaspokajanie podstawowych, materialnych potrzeb członków rodziny.

Zaniedbanie - niezaspokajanie podstawowych potrzeb egzystencjalnych oraz świadome nieudzielanie pomocy w sytuacjach trudnych, w potrzebie. Przejawia się w niedostarczaniu odpowiedniej ilości pożywienia, braku dbałości o higienę, niezapewnieniu odpowiedniego ubioru, w braku dbałości o zdrowie, itp.

Przemoc w rodzinie najczęściej nie jest jednorazowym zdarzeniem. Zazwyczaj, jeżeli ktoś raz dopuścił się przemocy wobec bliskich osób, może zastosować ją po raz kolejny. Osoby zajmujące się zawodowo przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie obserwują, że przemoc kształtuje się w oparciu o charakterystyczny schemat, który określa się mianem cyklu przemocy. Amerykańska psycholog Leonora E. Walker badając kobiety doznające przemocy w rodzinie opisała pewne cyklicznie pojawiające się w ich związkach zdarzenia. Na cykl przemocy składają się trzy następujące po sobie fazy:

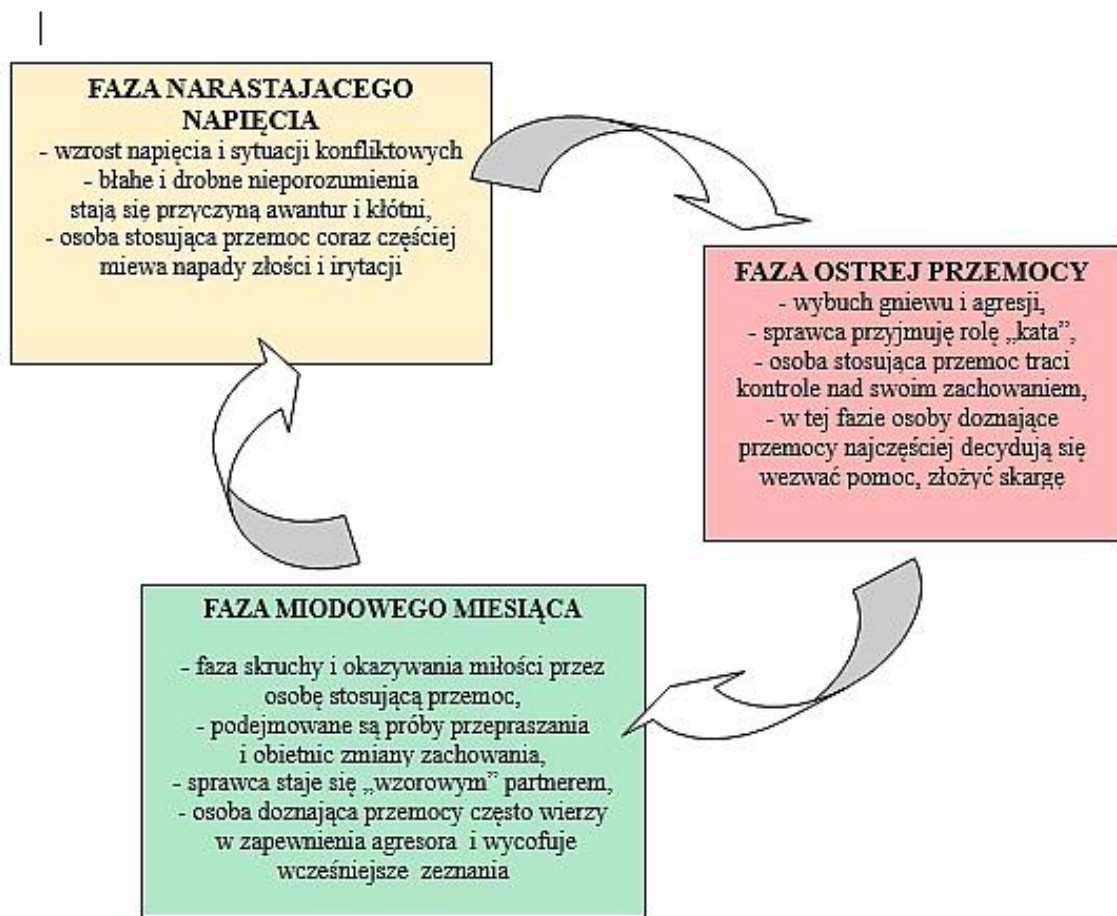
Faza narastającego napięcia – początkiem jest wzrost napięcia, narastają konflikty. Pojawia się agresja. Ofiara stara się opanować sytuację – uspokaja sprawcę, spełnia wszystkie zachcianki, podejmuje działania aby uszczęśliwić sprawcę, powstrzymać przed wyrządzeniem krzywdy. Osoby, które są krzywdzone mogą odczuwać takie dolegliwości fizyczne jak: bóle żołądka, bóle głowy, bezsenność, utrata apetytu, apatia, mogą stać się nerwowe i niespokojne. To wynik narastającego napięcia, które po pewnym czasie może być nie do wytrzymania.

Faza ostrej przemocy – tu następuje wybuch nagromadzonej u sprawcy agresji i wyładowanie jej. Skutki jakich ofiara doznaje to często obrażenia zewnętrzne tj. obrzęki, siniaki, połamane kości, obrażenia wewnętrzne, a nawet śmierć.

Faza miodowego miesiąca – czas skruchy osoby stosującej przemoc i okazywania miłości swej ofierze. Sprawca dopiero teraz dostrzega, że swoim zachowaniem, agresją skrzywdził kogoś mu bliskiego. Podejmowane są próby przeproszenia, załagodzenia sytuacji, staje się uczynny, kochający, sprawca usprawiedliwia swoje zachowanie często przekonując ofiarę, że był to jednorazowy incydent. Ofiara wierzy w te zapewnienia i zostaje. W tej fazie ofiara nie szuka pomocy, jak również wycofuje wcześniejsze zeznania na niekorzyść partnera. Niestety miodowy miesiąc szybko się kończy i często rozpoczyna się od nowa faza narastającego napięcia. Ofiara nadal jest zatrzymana w cyklu przemocy, bo łatwo pod jej wpływem zapomnieć o koszmarze pozostałych dwóch

Fazy przemocy w rodzinie

Niniejszy Program mający na celu efektywne przeciwdziałanie przemocy w rodzinie będzie realizowany w oparciu o następujące akty prawne :

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997r.,
- Ustawa z 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie,
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 września 2011r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta”,
- Ustawa z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej,
- Ustawa z 12 marca 2004r. o pomocy społecznej,
- Ustawa z 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii,
- Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym,
- Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie,
- Ustawa z dnia 6 kwietnia 1990r. o Policji,
- Ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy,

- Ustawa z dnia 25 lutego 1997 r. Kodeks karny,
- Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks postępowania karnego.

Zadania i działania określone w niniejszym Programie wpisują się również w cele zaplanowane do osiągnięcia w ramach Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Stąporków na Lata 2016 – 2025 przyjętej uchwałą nr XIII/94/2015 Rady Miejskiej w Stąporkowie z dnia 13.12.2015r.

Zgodnie z zapisem w art. 6, ust. 2 pkt 1-4 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie do zadań gminy należy między innymi:

- opracowywanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie,
- prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie,
- zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia,
- tworzenie zespołów interdyscyplinarnych.

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy |w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Stąporków na lata 2021-2025 z planowanymi w nim przedsięwzięciami wpisuje się także w cele i kierunki działań ogólnie określanych jako działania samorządu na rzecz mieszkańców gminy.

DIAGNOZA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH NA TERENIE GMINY STĄPORKÓW

Przemoc w rodzinie jest trudnym problem rodziny i osób, które jej doświadczają . Często nie chcą mówić o tym ze względu na strach, poczucie winy, obawę przed osądzeniem ze strony rodziny lub też społeczności lokalnej. Przemocy w rodzinie towarzyszy również wiele stereotypów, które powstrzymują osoby doświadczające przemocy przed udaniem się po pomoc. W związku z tym coraz częściej zjawisko przemocy w rodzinie poruszane jest w różnych kampaniach, akcjach informacyjnych.

Sytuacja demograficzna, problemy ekonomiczne i zdrowotne mieszkańców Gminy nie pozostają bez wpływu na skalę zjawiska przemocy i zakres jej negatywnych skutków. Na terenie Miasta i Gminy Stąporków na dzień 1.12.2019r. zamieszkuje 16788 mieszkańców z czego 51,1% stanowią kobiety a 48,9% mężczyźni. Z pomocy Miejsko - Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Stąporkowie w roku 2019 korzystało ogółem 560 rodzin , w których żyje łącznie 1011 osób. Pomoc społeczna wspiera osoby i rodziny w wysiłkach zmierzających do zaspokajania niezbędnych potrzeb i umożliwia im życie w warunkach odpowiadających godności człowieka, a osoby i rodziny korzystające z pomocy są obowiązane do współdziałania

w rozwiązywaniu ich trudnej sytuacji życiowej. Rodziny objęte pomocą Miejsko - Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Stąporkowie jako powód ubiegania się o przyznanie pomocy wskazują:

- niepełnosprawność - 288,

-ubóstwo -256,

-długotrwała choroba -222,

-bezrobocie -216,

-bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego –54; spośród nich aż 34 to rodziny niepełne.

Diagnoza problemu przemocy w Gminie Stąporków została przeprowadzona na podstawie dokumentów, sprawozdań zgromadzonych przez Zespół Interdyscyplinarny oraz Miejsko - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Stąporkowie, źródeł własnych Urzędu Miejskiego w Stąporkowie, danych pozyskanych z jednostek organizacyjnych Gminy, statystyk Powiatowego Urzędu Pracy w Końskich oraz Komisariatu Policji w Stąporkowie, jak również danych w opracowaniach: „Diagnoza Lokalnych Zagrożeń Społecznych – 2019” i „Ocena zasobów Pomocy Społecznej na rok 2019 dla Gminy Stąporków”. Dostępne dane pozwalają na przedstawienie wskaźników, które niezbędne będą również do dokonania w dalszej części opracowania oceny skali zjawiska przemocy w rodzinie na terenie Gminy Stąporków. Dane te posłużą również do dokonania analizy SWOT, a następnie określenie celu głównego Programu, jak również kierunków i metod podejmowanych działań.

DIAGNOZA ŚRODOWISKA LOKALNEGO

Stąporków jest gminą miejsko-wiejską, położoną w województwie świętokrzyskim, w powiecie koneckim. Miasto Stąporków będące siedzibą Gminy położone jest przy trasie Końskie – Skarżysko - Kamienna. Gmina Stąporków graniczy z gminami: Bliżyn, Chlewiska, Końskie, Mniów, Przysucha, Smyków i Zagnańsk. W skład Gminy wchodzi miasto Stąporków oraz 35 sołectw: Adamek, Bień, Boków, Błaszaków, Błotnica, Czarna, Czarniecka Góra, Duraczów, Furmanów, Gosań, Grzybów, Gustawów, Hucisko, Janów, Kamienna Wola, Komorów, Kozia Wola, Krasna, Lelitków, Luta, Modrzewina, Mokra, Nadziejów, Niekłań Mały, Niekłań Wielki, Odrowąż, Pardołów, Piasek, Smarków, Świerczów, Wielka Wieś, Wólka Plebańska, Wólka Zychowa, Wąglów, Włochów. Łącznie Gmina zajmuje powierzchnię 231,41 km kwadratowych.

Według danych ustalonych na podstawie przytoczonych powyżej opracowań, zauważyć należy , że na dzień 31.12.2019r.:

-Liczba bezrobotnych zarejestrowanych w PUP wynosi 810 osób,

- Liczba mieszkań socjalnych w zasobie Gminy - 27 lokali ,
- Liczba oczekujących na mieszkanie socjalne – 54 osoby,
- Liczba przedszkoli (przedszkola wraz z oddziałami przedszkolnymi przy szkołach) -11,
- Liczba ośrodków kultury –1,
- Liczba podstawowych zespołów opieki zdrowotnej –2 (oraz 3 filie),
- Liczba szpitali –1,
- Liczba policyjnych rewirów dzielnicowych –3,
- Liczba placówek prowadzących zajęcia świetlicowe, w tym dla dzieci –6.

Gmina zapewnia również bazę sportowo - rekreacyjną w postaci stadionu miejskiego, hali sportowej oraz kompleksu boisk.

W siedzibie Miejsko - Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Stąporkowie świadczone jest specjalistyczne poradnictwo: prawne, psychologiczne oraz poradnictwo z zakresu rozwiązywania problemów związanych z uzależnieniami i współuzależnieniami.

W 2019r. z porad skorzystało 207 osób,

- Liczba dzieci objętych dożywianiem w stołówkach szkolnych –154 ,
- Liczba noclegowni, schronisk dla bezdomnych –1,
- Liczba placówek pomocy społecznej –1

Miejsko - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Stąporkowie świadczy pracę socjalną, w tym również pracę na rzecz rodzin dotkniętych przemocą. Ośrodek realizuje wszystkie zadania własne Gminy w zakresie pomocy społecznej, Gmina nie zleca zadań organizacjom pozarządowym , natomiast prowadzona jest z nimi współpraca w formach pozafinansowych (głównie dystrybucja żywności, pomoc bezdomnym, współpraca w ramach realizowanych projektów).

Zadania w obszarze pomocy rodzinom dotkniętym problemami uzależnień i pokrewnymi realizują: Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Zespół Interdyscyplinarny i placówki ochrony zdrowia.

Skala zjawiska przemocy w rodzinie na terenie Gminy Stąporków

Analizy dostępnych danych wskazują, że w 2019 roku w Gminie Stąporków miało miejsce 76 interwencji domowych związanych z przemocą w rodzinie. W 2019 roku zostały przyjęte 23 zawiadomienia związane z przemocą w rodzinie, w tym w 22 przypadkach wszczęto postępowanie z art.207kk, w jednym odmówiono wszczęcia. Z informacji uzyskanych z Prokuratury Rejonowej w Końskich wynika, iż 14 postępowań zakończyło się aktem oskarżenia.

Przemoc występuje w rodzinach o bardzo zróżnicowanym statusie społecznym, często łączy się z nadużywaniem alkoholu i trudną sytuacją bytową i zdrowotną, w tym z problemami natury psychicznej. Prowadzone działania informacyjne o zasięgu krajowym i lokalnym spowodowały niewątpliwie zmianę w świadomości społecznej i większą gotowość ze strony ofiar przemocy i środowiska lokalnego do ujawniania problemu, nie bez znaczenia pozostaje tu profesjonalizm przedstawicieli służb zobowiązanych do podejmowania interwencji. Należy jednak zauważyć, że pomimo większej świadomości społecznej, tylko bardzo zdeterminowane ofiary przemocy decydują się na jej przerwaniu i zgłoszenie tego faktu odpowiednim organom. Pewien stopień skali występowania przemocy można określić na podstawie liczby sporządzonych Niebieskich Kart. Oszacowanie zjawiska przemocy jest jednak trudne z uwagi na wspomniane wcześniej jego traktowanie jako wstydlivej sprawy rodzinnej. Prawne rozwiązania w zakresie procedury Niebieskie Karty wprowadzone zostały na mocy Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 września 2011r. , gdzie szczegółowo określone zostały procedury postępowania wszystkich podmiotów odpowiedzialnych za realizację ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Założenie Niebieskiej Karty jest początkiem procesu pracy z rodziną dotkniętą przemocą, wymaga systemowego działania i współpracy wszystkich zaangażowanych w pomoc i interdyscyplinarnego podejścia do problemu. Każda z instytucji uprawnionych do sporządzenia tego dokumenty, a są to: policja, pomoc społeczna, oświata, ochrona zdrowia, komisja rozwiązywania problemów alkoholowych) ma określone kompetencje i możliwości działania, udziela stosownej pomocy w obszarze swoich zadań, przy czym, w ramach Zespołu Interdyscyplinarnego i Grup Roboczych koordynuje swoje przedsięwzięcia. W 2019r. odbyło się 11 posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego, na których omawiano sytuacje rodzin, w których została wszczęta procedura Niebieskie Karty. W ubiegłym roku do Przewodniczącej Zespołu Interdyscyplinarnego wpłynęło 96 formularzy Niebieska Karta A. W niektórych rodzinach sporządzono po kilka Niebieskich Kart, a procedurę wszczynano także bez interwencji , ale po przyjęciu zgłoszenia. Procedury Niebieskie Karty zostały wszczęte w 94 przypadkach przez Komisariat Policji w Stąporkowie , w 1 rodzinie przez pracownika socjalnego Miejsko – Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Stąporkowie i w 1 przypadku przez przedstawiciela oświaty. W 3 przypadkach procedura została wszczęta wobec dziecka. W 2019 r. działaniami w ramach procedury Niebieskie Karty objętych zostało 106 rodzin, w których pozostaje 325 osób , w tym 117 kobiet, 127 mężczyzn i 81 dzieci. W celu rozwiązania problemu przemocy w rodzinie w indywidualnych przypadkach Zespół Interdyscyplinarny powołał 50 grup roboczych, których zadaniem była pomoc rodzinom w rozwiązywaniu problemów związanych z występowaniem przemocy w rodzinie, poprzez diagnozowanie

sytuacji rodziny oraz ustalenie i realizację planu pomocy rodzinie. W pracach grup uczestniczyli głównie pracownicy socjalni Miejsko – Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, pełniący rolę liderów grup roboczych, pedagodzy szkolni, przedstawiciele Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, kuratorzy, pielęgniarki środowiskowe, psychologowie i koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Końskich. W 2019r. odbyły się 342 spotkania grup roboczych. W 47 rodzinach została zakończona procedura Niebieskie Karty, z czego w 39 przypadkach na skutek ustania przemocy w rodzinie oraz po zrealizowaniu indywidualnego planu pomocy, w 8 przypadkach z powodu braku zasadności podejmowania działań. Na podstawie analizy posiadanej dokumentacji ustalono, że sprawcy przemocy to głównie mężczyźni, którzy po spożyciu alkoholu stosują przemoc fizyczną i psychiczną. Z analizy danych wynika też, że spośród rodzin, w których wszczęto w 2019r. procedurę Niebieskie Karty w 41 rodzinach występuje problem alkoholowy. W minionym roku grupy robocze skierowały 32 wnioski do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych o zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego osób, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie. W 5 przypadkach osoby te zostały zgłoszone przez rodzinę.

W oparciu o wyniki badań przeprowadzanych w 2019r. w ramach sporządzania diagnozy lokalnych zagrożeń społecznych, 32% ankietowanych dorosłych mieszkańców Gminy przyznało, że zna osobę ze swojego środowiska doświadczającą przemocy fizycznej lub psychicznej, a 17% podejrzewa że tak się dzieje. Łącznie 82% uświadamia sobie że przemoc może wystąpić w każdej rodzinie, jak również 82% zgadza się ze stwierdzeniem, że ofiarą przemocy w rodzinie może stać się tak kobieta jak i mężczyzna. W sytuacji zachowań przemocowych 50% respondentów deklaruje, że stanęłoby w obronie ofiary a 37% zawiadomiłoby policję. Łącznie 89% badanych stwierdza, że przyczyną przemocy w rodzinie jest alkohol, aczkolwiek warto pamiętać że spożywanie alkoholu nasila tendencje do stosowania przemocy, ale nie jest jej bezpośrednią przyczyną. Konieczne jest zatem budowanie lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy, który pozwoli na interdyscyplinarne podejście do problemu przemocy. Niezbędne jest podjęcia szerokiego, zorganizowanego i zaplanowanego na określony czas programu działania i wsparcia finansowego ze strony samorządu lokalnego. Praca na rzecz rodzin dotkniętych przemocą i większa skuteczność pomocy w tym zakresie jest celem, który powinien łączyć wszystkie zaangażowane w ten proces podmioty.

Rozwój systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, jak wcześniej już zostało nadmienione jest również jednym z zadań określonych w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy Stąporków na lata 2016 -2025 (cel operacyjny 1, pkt.1.2, działanie 1.2.1 -1.2.4). Przed przystąpieniem do planowania działań w omawianym zakresie, należy poznać skalę występujących w środowisku czynników zarówno ułatwiających, jak też i tych utrudniających osiągnięcie zamierzonego celu, a mianowicie istniejące zasoby instytucjonalne – instytucje i organizacje zajmujące się problemem przemocy w rodzinie wraz z potencjałem organizacyjnym, zasoby ludzkie – specjaliści z różnych dziedzin, instytucje pomocowe i sieć wsparcia.

Zasoby lokalne umożliwiające pracę z problemem przemocy w rodzinie.

Realizatorami działań interwencyjnych przewidzianych w Gminnym Programie są członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego i grup roboczych. W skład Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, powołanego przez Burmistrza Stąporkowa, wchodzi przedstawiciele: jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, policji, gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, oświaty, ochrony zdrowia, kuratorów sądowych przedstawiciele organizacji pozarządowych.

Do zadań zespołu interdyscyplinarnego należy w szczególności diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie, podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie mających na celu przeciwdziałanie temu zjawisku, inicjowanie interwencji w środowisku, rozpowszechnianie informacji o instytucjach osobom i możliwości udzielania pomocy w środowisku lokalnym, inicjowanie działań w stosunku do osób doznających przemocy.

Wśród zasobów instytucjonalnych wymienić należy :

- Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Stąporkowie,
- Komisariat Policji w Stąporkowie,
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Stąporkowie,
- Placówki oświatowe,
- Placówki ochrony zdrowia,
- Organizacje pozarządowe i kościelne,
- Radnych, Sołtysów i Rady Sołeckie,
- Placówkę Wsparcia Dziennego „Dobra Przestrzeń” działającą w strukturach Miejsko – Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Stąporkowie.

Analiza SWOT

Nazwa SWOT jest akronimem słów Strengths (mocne strony), Weaknesses (słabe strony), Opportunities (szanse w otoczeniu), Threats (zagrożenia w otoczeniu). To efektywna metoda,

która pozwala zidentyfikować słabe, silne strony oraz szanse i zagrożenia, jakie stoją przed instytucją w obliczu występującego problemu.

Mocne strony

- zaangażowanie oraz dobra współpraca wielu podmiotów , w szczególności Miejsko - Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Stąporkowie, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Stąporkowie, Szkół, Policji, w działaniach na rzecz dzieci i rodzin w zakresie przeciwdziałania przemocy,
- zapewnienie wsparcia asystenta rodziny,
- podjęcie pracy z kuratorem sądowym,
- doświadczenia, wiedza i kwalifikacje pracowników instytucji działających na rzecz rodziny uwikłanej w przemoc,
- kampanie społeczne: krajowe, wojewódzkie, powiatowe, gminne nagłaśniające problem przemocy,
- rozpowszechnianie wiedzy na temat zjawiska przemocy i dostępnych form pomocy przedstawionych w mediach lokalnych, stronie internetowej MGOPS, ulotkach, organizowanie szkoleń dla kadry i podmiotów stanowiących trzon Zespołu Interdyscyplinarnego,
- dobra współpraca z organizacjami pozarządowymi świadczącymi pomoc ofiarom przemocy działającymi na obszarze powiatu i województwa,
- dogodne godziny pracy Ośrodka Pomocy Społecznej i specjalistów,
- dostępność źródeł finansowania ze środków Gminy (w tym ze środków Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień).

Słabe strony

- niewystarczająca infrastruktura socjalna Gminy (niewystarczająca liczba mieszkań socjalnych, brak mieszkań chronionych),
- zbyt mała dostępność do specjalistów takich jak np.: psycholog dziecięcy, terapeuta rodzinny,
- zjawisko przemocy silnie zakorzenione w obyczajowości, utrwalone i podtrzymywane przez stereotypy,
- brak zainteresowania programami korekcyjno - edukacyjnymi dla osób stosujących przemoc w rodzinie,
- brak środka przymusu do udziału sprawców w zajęciach korekcyjno – edukacyjnych,
- niedostateczne wykorzystanie istniejących rozwiązań prawnych,
- zbyt duża liczba zadań spoczywających na pracownikach socjalnych MGOPS i dzielnicowych KP uniemożliwiająca skuteczną pracę socjalną z rodzinami,

- niejednolite przepisy, niespójny system wykładni i interpretacji prawnych w odniesieniu do przepisów branżowych obowiązujących podmioty zaangażowane w pomoc rodzinom dotkniętym przemocą,
- kreowany przez media niekorzystny wizerunek służb zaangażowanych na rzecz pomocy rodzinie,
- brak wystarczających zasobów kadrowych we wskazanych wyżej instytucjach.

Szanse

- wprowadzane zmiany prawne umożliwiające skuteczne formy niesienia pomocy rodzinom zagrożonym przemocą domową, w szczególności poprzez izolację sprawców od osób dotkniętych przemocą,
- wzrost świadomości społecznej dotyczącej problemu uzależnienia i współuzależnienia oraz rosnąca liczba osób podejmujących leczenie odwykowe,
- zmiana postaw społecznych, obalanie mitów i stereotypów o tematyce przemocy,
- zwiększenie działań informacyjnych dotyczących problematyki uzależnień i przemocy w rodzinie,
- stale kształcąca się kadra służb działających w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- możliwość aplikowania o dofinansowanie do kosztów działań związanych z pomocą rodzinom uwikłanym w przemoc.

Zagrożenia

- brak konsekwencji w działaniach w stosunku do sprawców przemocy domowej, poczucie bezkarności u osób stosujących przemoc,
- zbyt niskie kary w stosunku do rangi popełnionych czynów, najczęściej kara w zawieszeniu,
- niechęć do współpracy osób doświadczających przemocy domowej,
- przewlekłość w prowadzonych postępowaniach wobec osób oskarżonych o stosowanie przemocy.

Rekomendacje do działań:

Diagnostując problematykę przemocy należy wziąć pod uwagę następujące kwestie:

1. Współpraca w ramach Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz innych instytucji działających w obszarze przeciwdziałania przemocy.
2. Zapewnienie osobom/rodzinom dotkniętym przemocą w rodzinie bezpiecznego schronienia.
3. Prowadzenie kampanii społecznych, oraz tworzenie informatorów na temat możliwości uzyskania wsparcia.

4. Poradnictwo psychologiczne, pedagogiczne, prawne, medyczne oraz socjalne.
5. Podejmowanie działań motywujących osoby stosujące przemoc do uczestnictwa w grupach korekcyjno – edukacyjnych.
6. Prowadzenie w placówkach oświatowych programów profilaktycznych, uświadamiających o zagrożeniach płynących z przemocą.
7. Zbieranie danych statystycznych z instytucji działających w obszarze przeciwdziałania przemocą w rodzinie w Gminie Stąporków w celu diagnozowania tego zjawiska.
8. Podnoszenie kompetencji osób działających w obszarze przeciwdziałania przemocą.

CEL GŁÓWNY PROGRAMU I CELE SZCZEGÓŁOWE

CEL GŁÓWNY – EFEKTYWNE PRZECIWDZIAŁANIE PRZEMOCY W RODZINIE W GMINIE STĄPORKÓW

CELE SZCZEGÓŁOWE PROGRAMU:

1. Zwiększenie dostępności i skuteczności pomocy osobom dotkniętym przemocą w rodzinie oraz ich ochrona.

Działania:

1.1 Działalność Zespołu Interdyscyplinarnego na rzecz rodzin dotkniętych przemocą w rodzinie

Wskaźniki :

- liczba posiedzeń Zespołu,
- liczba osób objętych pomocą,
- liczba rodzin objętych pomocą,
- liczba utworzonych grup roboczych,
- liczba posiedzeń grup roboczych,
- liczba rodzin objętych pomocą grup roboczych,
- liczba osób objętych pomocą grup roboczych,

1.2 Poszerzenie oferty pomocowej placówek odpowiedzialnych za wspieranie i udzielanie pomocy osobom dotkniętym przemocą w rodzinie w zakresie prowadzonego poradnictwa i interwencji

Wskaźniki:

- liczba osób korzystających ze wsparcia w formie poradnictwa psychologicznego, terapeutycznego, prawnego, socjalnego, medycznego,
- liczba placówek udzielających wsparcia osobom dotkniętym przemocą w rodzinie

1.3 Monitorowanie sytuacji rodzin uwikłanych w problem przemocą domową

Wskaźniki:

-Liczba monitorowanych rodzin

1.4 Upowszechnianie informacji i edukacja w zakresie możliwości i form udzielania pomocy osobom dotkniętym przemocą w rodzinie

Wskaźniki:

- liczba opracowanych i upowszechnionych materiałów informacyjnych
- liczba lokalnych kampanii społecznych
- liczba placówek , które upowszechniały materiały informacyjne

1.5 Opracowanie i realizacja zajęć edukacyjnych kierowanych do osób dotkniętych przemocą w rodzinie

Wskaźniki:

- liczba zajęć dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie
- liczba osób uczestniczących w zajęciach

1.6 Udzielenie schronienia osobom dotkniętym przemocą, które są zmuszone do opuszczenia miejsca zamieszkania

Wskaźniki:

- liczba osób, którym udzielono schronienia.

1.7 Zapewnienie bezpieczeństwa krzywdzonym dzieciom w trybie art. 12a ustawy z dnia 29.07.2005r o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie

Wskaźniki

- liczba dzieci, które zostały odebrane z rodziny w razie bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia w związku z przemocą w rodzinie.

1.8 Opracowanie i realizacja programów terapeutycznych dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie

Wskaźniki:

- liczba opracowanych programów terapeutycznych,
- liczba osób uczestniczących w programie terapeutycznym.

1.9 Zwiększenie dostępności mieszkań socjalnych dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie

Wskaźniki:

- liczba mieszkań socjalnych przyznanych osobom dotkniętym przemocą w rodzinie.

1.10 Badanie skuteczności pomocy udzielanej rodzinom dotkniętym przemocą w rodzinie

Wskaźniki:

- liczba zakończonych procedur Niebieskie Karty,

-liczba wszczętych postępowań oraz odmów wszczęcia w sprawach związanych z przemocą w rodzinie,

-liczba zakończonych postępowań w sprawach związanych z przemocą w rodzinie poprzez sporządzenie aktu oskarżenia,

-liczba zakończonych postępowań w sprawach związanych z przemocą w rodzinie poprzez umorzenie postępowania.

2. Zwiększenie skuteczności oddziaływań wobec osób stosujących przemoc w rodzinie

Działania:

2.1 Interweniowanie oraz reagowanie właściwych służb na stosowanie przemocy w rodzinie

Wskaźniki :

-liczba sporządzonych formularzy Niebieskich Kart przez przedstawicieli poszczególnych podmiotów wszczynających procedurę

2.2 Opracowanie i realizacja programów psychologiczno – terapeutycznych dla osób stosujących przemoc w rodzinie

Wskaźniki:

-liczba opracowanych programów terapeutycznych

-liczba osób uczestniczących w programie

2.3 Motywowanie do podjęcia leczenia odwykowego osób, w rodzinach których przemoc związana jest z nadużywaniem alkoholu

Wskaźniki :

-liczba osób , które podjęły leczenie odwykowe,

-liczba osób zgłoszonych na GKRPA w ramach prowadzonej procedury NK.

3. Zmiana postaw społecznych wobec zjawiska przemocy

Działania:

3.1 Podniesienie poziomu wiedzy i świadomości społecznej w zakresie przyczyn i skutków przemocy w rodzinie

Wskaźniki:

-liczba lokalnych kampanii,

-liczba rozpowszechnionych ulotek, broszur i plakatów o tematyce związanej z profilaktyką i przeciwdziałaniem przemocy.

3.2 Wspieranie różnych form spędzania przez rodziny wolnego czasu w sposób promujący zachowania nieagresywne

Wskaźniki:

- liczba zorganizowanych zajęć
- liczba osób uczestniczących w zajęciach

3.3 Podejmowanie działań edukacyjnych służących wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą

Wskaźniki:

- liczba rodziców biorących udział w działaniach,
- liczba podejmowanych przedsięwzięć.

4. Zwiększenie poziomu kompetencji przedstawicieli instytucji i podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie w celu podniesienia jakości i dostępności świadczonych usług

Działania:

4.1 Podnoszenie kwalifikacji w zakresie przeciwdziałania przemocy poprzez indywidualny i grupowy udział w szkoleniach i innych formach samokształcenia

Wskaźniki:

- liczba szkoleń,
- liczba przeszkolonych osób,
- liczba osób podnoszących kwalifikacje zawodowe poprzez udział w kursach, studiach podyplomowych, superwizji.

4.2 Wzmacnianie zasobów kadrowych w instytucjach realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy

Wskaźniki:

- liczba zatrudnionych osób

ADRESACI PROGRAMU

Program skierowany jest do:

- mieszkańców Gminy, w tym osób zagrożonych przemocą w rodzinie,
- osób stosujących przemoc w rodzinie,
- świadków przemocy w rodzinie,
- osób/instytucji zajmujących się profesjonalnie udzielaniem wsparcia w zakresie przeciwdziałania przemocy.

Przewidywane efekty realizacji programu

Realizując działania zawarte w Gminnym Programie Przeciwdziałania Przemocy oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Stąporków na lata 2021 - 2025 planuje się osiągnąć następujące efekty:

- doskonalenie zintegrowanego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie,

- zapewnienie efektywnej pomocy rodzinom i osobom uwikłanym w przemoc,
- podejmowanie przewidzianych przepisami prawa działań wobec osób stosujących przemoc,
- zwiększenie dostępności do profesjonalnej pomocy, głównie wsparcia medycznego dla osób doznających przemocy w rodzinie,
- zmiana postaw społecznych mieszkańców Gminy Stąporków wobec zjawiska przemocy w rodzinie.

FINANSOWANIE PROGRAMU

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021 – 2025 finansowany będzie ze środków własnych Gminy pochodzących z :

- a) częściowo z opłat na wydawanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, będących do wykorzystania w ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych z uwagi na fakt, iż przemoc w ramach niniejszego Programu kierowana jest między innymi do rodzin zagrożonych problemem alkoholowym;
- b) ze środków zabezpieczonych w budżecie Miejsko- Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Stąporkowie,
- c) w miarę możliwości pozyskiwane będą środki ze źródeł zewnętrznych (np. w ramach konkursów).

MONITORING I EWALUACJA PROGRAMU

Nadzór nad realizacją programu sprawuje Burmistrz Stąporkowa, koordynatorem programu jest Dyrektor Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Stąporkowie, który do 30 marca każdego roku będzie składał Burmistrzowi roczne sprawozdanie z realizacji Programu w roku poprzednim. Podmiotem odpowiedzialnym za monitoring i ewaluację będzie Miejsko - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Stąporkowie we współpracy z Zespołem Interdyscyplinarnym ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie. Monitoring umożliwi analizę realizacji podejmowanych działań oraz pozwoli na ocenę ich skuteczności. Monitoring odbywać się będzie w oparciu o sprawozdawczość realizatorów Programu.

HARMONOGRAM REALIZACJI ZADAŃ

Zadania w przedstawionym poniżej układzie realizowane będą przez okres obowiązywania Programu, z możliwością dokonywania zmian w związku z wynikami jego ewaluacji i bieżącego monitoringu. Monitoring będzie dokonywany na podstawie corocznej sprawozdawczości z wykonanych zadań oraz bieżącej analizy realizacji poszczególnych celów. Przyjmuje się, że osobą odpowiedzialną i koordynującą działania podejmowane przez poszczególnych realizatorów są w zależności od struktury organizacyjnej - kierownicy tych jednostek, lub osoby bezpośrednio realizujące działania, którzy są zobowiązani do gromadzenia danych sprawozdawczych w zakresie je obowiązującym.

Lp.	CEL SZCZEGÓŁOWY	DZIAŁANIA	REALIZATORZY	TERMIN REALIZACJI	WSKAŹNIKI
1.	Zwiększenie dostępności i skuteczności ochrony oraz wsparcia dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie	<p>Działalność Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie</p> <p>Poszerzenie oferty pomocowej placówek odpowiedzialnych za wspieranie i udzielanie pomocy osobom dotkniętym przemocą w rodzinie w zakresie prowadzonego poradnictwa i interwencji</p>	<p>Zespół Interdyscyplinarny</p> <p>Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Stąporkowie Placówki oświatowe Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Stąporkowie Policja Ochrona zdrowia</p>	2021-2025	<p>-Liczba posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego -Liczba osób objętych pomocą -Liczba rodzin objętych pomocą -Liczba utworzonych grup roboczych -Liczba posiedzeń grup roboczych -Liczba rodzin objętych pomocą grup roboczych -Liczba osób objętych pomocą grup roboczych</p> <p>-Liczba osób korzystających ze wsparcia w formie poradnictwa psychologicznego, terapeutycznego, prawnego, socjalnego, medycznego -Liczba placówek udzielających wsparcia osobom dotkniętym przemocą w rodzinie</p>

		<p>Monitorowanie sytuacji rodzin uwikłanych w problem przemocy domowej</p> <p>Upowszechnianie informacji i edukacja w zakresie możliwości i form udzielania pomocy osobom dotkniętym przemocą w rodzinie</p> <p>Opracowanie i realizacja zajęć edukacyjnych kierowanych do osób dotkniętych przemocą w rodzinie</p>	<p>Sąd Prokuratura Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie Organizacje pozarządowe</p> <p>Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Stąporkowie Policja</p> <p>Zespół Interdyscyplinarny Placówki oświatowe Ochrona zdrowia Policja Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Stąporkowie Gminna Komisja rozwiązywania Problemów Alkoholowych Organizacje pozarządowe</p> <p>Placówki oświatowe Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Stąporkowie</p>		<p>-Liczba monitorowanych rodzin</p> <p>-Liczba opracowanych i upowszechnionych materiałów informacyjnych -Liczba lokalnych kampanii społecznych -Liczba placówek, które upowszechniały materiały informacyjne</p> <p>-Liczba zajęć dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie -Liczba osób uczestniczących w zajęciach</p>
--	--	---	--	--	---

	<p>Udzielenie schronienia osobom dotkniętym przemocą, które są zmuszone do opuszczenia miejsca zamieszkania</p> <p>Zapewnienie bezpieczeństwa krzywdzonym dzieciom w trybie art.12a ustawy z dnia 29.07.2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie</p> <p>Opracowanie i realizacja programów terapeutycznych dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie</p> <p>Zwiększenie dostępności mieszkań socjalnych dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie</p> <p>Badanie skuteczności pomocy udzielanej rodzinom dotkniętym przemocą w rodzinie</p>	<p>Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Stąporkowie Policja Organizacje pozarządowe</p> <p>Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie Policja Ochrona zdrowia Sąd</p> <p>Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Stąporkowie</p> <p>Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Stąporkowie Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych</p> <p>Urząd Miejski</p> <p>Zespół Interdyscyplinarny Policja Prokuratura i Sąd</p>	<p>-Liczba osób, którym udzielono schronienia</p> <p>-Liczba dzieci, które zostały odebrane z rodziny w razie bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia w związku z przemocą w rodzinie</p> <p>-Liczba opracowanych programów terapeutycznych -Liczba osób uczestniczących w programie terapeutycznym</p> <p>-Liczba mieszkań socjalnych przyznanych osobom dotkniętym przemocą w rodzinie</p> <p>-Liczba zakończonych procedur Niebieskie Karty -Liczba wszczętych postępowań w sprawach</p>
--	--	--	---

					<p>związanych z przemocą w rodzinie</p> <p>-Liczba zakończonych postępowań w sprawach związanych z przemocą w rodzinie poprzez sporządzenie aktu oskarżenia</p> <p>-Liczba zakończonych postępowań w sprawach związanych z przemocą w rodzinie poprzez umorzenie postępowania</p>
2.	Zwiększenie skuteczności oddziaływań wobec osób stosujących przemoc w rodzinie	<p>Interweniowanie oraz reagowanie właściwych służb na stosowanie przemocy w rodzinie</p> <p>Opracowanie i realizacja programów psychologiczno – terapeutycznych dla osób stosujących przemoc w rodzinie</p> <p>Motywowanie do podjęcia leczenia odwykowego osób objętych procedurą Niebieskie Karty</p>	<p>Policja</p> <p>Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Stąporkowie</p> <p>Placówki oświatowe</p> <p>Ochrona zdrowia</p> <p>Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych</p> <p>Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Stąporkowie</p> <p>Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych</p> <p>Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Stąporkowie</p>	2021-2025	<p>-Liczba sporządzonych formularzy Niebieskich Kart przez przedstawicieli poszczególnych podmiotów wszczynających procedurę</p> <p>-Liczba opracowanych programów terapeutycznych</p> <p>-Liczba osób uczestniczących w programie terapeutycznym</p> <p>-Liczba osób, które podjęły leczenie odwykowego</p> <p>-Liczba osób zgłoszonych na GK RPA w ramach prowadzonej procedury Niebieskie Karty</p>

			Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych		
3.	Zmiany postaw społecznych wobec zjawiska przemocy	Podniesienie poziomu wiedzy i świadomości społecznej w zakresie przyczyn i skutków przemocy w rodzinie Wspieranie różnych form spędzania przez rodziny wolnego czasu w sposób promujący zachowania nieagresywne Działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji	Wszystkie podmioty zobowiązane do realizacji procedury Niebieskie Karty Placówki oświatowe i kulturalne Placówka Wsparcia Dziennego „Dobra Przestrzeń” Placówki oświatowe Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Placówka Wsparcia Dziennego „Dobra Przestrzeń”	2021-2025	-Liczba lokalnych kampanii -Liczba rozpowszechnionych ulotek, broszur, plakatów o tematyce związanej z profilaktyką i przeciwdziałaniem przemocy -Liczba zorganizowanych zajęć -Liczba osób uczestniczących w zajęciach -Liczba rodziców biorących udział w działaniach -Liczba zorganizowanych działań

		rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą	Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna		
4.	Zwiększenie poziomu kompetencji przedstawicieli instytucji i podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie w celu podniesienia jakości i dostępności świadczonych usług	<p>Podnoszenie kwalifikacji w zakresie przeciwdziałania przemocy poprzez indywidualny i grupowy udział w szkoleniach i innych formach samokształcenia</p> <p>Wzmocnienie zasobów kadrowych w instytucjach realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy</p>	<p>Wszystkie podmioty zobowiązane do realizacji procedury Niebieskie Karty</p> <p>Wszystkie podmioty zobowiązane do realizacji procedury Niebieskie Karty</p>	2021-2025	<p>-Liczba przeszkolonych osób</p> <p>-Liczba szkoleń</p> <p>-Liczba osób podnoszących kwalifikacje zawodowe poprzez udział w kursach, studiach podyplomowych, superwizji</p> <p>-Liczba zatrudnionych osób</p>

Wykaz placówek i instytucji działających na rzecz ofiar przemocy w rodzinie oraz osób stosujących przemoc w rodzinie

- 1.** Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Stąporkowie
ul. Marszałka Józefa Piłsudskiego 132a
26 – 220 Stąporków
- 2.** Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie
w Gminie Stąporków
ul. Marszałka Józefa Piłsudskiego 132a
26 – 220 Stąporków
- 3.** Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
ul. Marszałka Józefa Piłsudskiego 132a
26 – 220 Stąporków
- 4.** Komisariat Policji w Stąporkowie
Plac Wolności 1
26 - 220 Stąporków
- 5.** Stowarzyszenie Klub Krzewienia Abstynencji i Trzeźwości
„Nowe Życie”
ul. Marszałka Józefa Piłsudskiego 103
26 – 220 Stąporków
- 6.** Grupa samopomocowa Grupa AA „Nowe Życie”
ul. Marszałka Józefa Piłsudskiego 103
26 – 220 Stąporków
- 7.** Grupa Samopomocowa Grupa AA „Wspólna Droga”
ul. 1- go Maja 2a
26-220 Stąporków

- 8. Sąd Rejonowy w Końskich**
ul. Iwo Odrowąża 5
26– 200 Końskie
- 9. Prokuratura Rejonowa w Końskich**
ul. Krakowska 34
26-200 Końskie
- 10. Komenda Powiatowa Policji w Końskich**
ul. Łazienna 12
26 – 200 Końskie
- 11. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Końskich**
ul. Spółdzielcza 3
26 – 200 Końskie
- 12. Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Końskich**
ul. Spółdzielcza 3
26 - 200 Końskie
- 13. Poradnia Psychologiczno- Pedagogiczna w Końskich**
ul. Krakowska 38
26 – 200 Końskie
- 14. Poradnia Zdrowia Psychicznego**
ul. Gimnazjalna 41b
26-200 Końskie
- 15. Poradnia Leczenia Uzależnień**
ul. Gimnazjalna 41b
26 – 200 Końskie
- 16. Poradnia Zdrowia Psychicznego**
przy Samodzielnym Publicznym Zakładzie Opieki Zdrowotnej
ul. Chopina 1
26 – 220 Stąporków

- 17. Stowarzyszenie na Rzecz Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie**
„NIEBIESKA LINIA”
Tel. Ogólnopolski 800 120 002
- 18. Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie**
w Kielcach
ul. Wesoła 51
25 - 363 Kielce
- 19. Schronisko dla Kobiet ofiar przemocy**
Centrum Interwencji Kryzysowej CARITAS
Ośrodek Pomocy dla Osób Pokrzywdzonych Przepęstwem
ul. Urzędnicza 7 , 25 – 729 Kielce
- 20. Schronisko dla Kobiet Ofiar Przemocy - PCK**
ul. Olkuska 18
25 – 852 Kielce
- 21. Diecezjalny Dom Samotnej Matki**
ul. Świętokrzyska 21
27 – 400 Ostrowiec Świętokrzyski
- 22. Dom Miłosierdzia Bractwo Matki Bożej Miłosierdzia**
Noclegownia, Stołówka
ul. Wileńska 33
26 – 110 Skarżysko – Kamienna
- 23. Dom dla Matek z Małoletnimi Dziećmi i Kobiet w Cięży**
ul. Słoneczna 9
25 – 731 Kielce
- 24. Poradnia Leczenia Uzależnień przy NZOZ „Nadzieja Rodzinie”**
ul. Karczówkowska 36
25 – 711 Kielce
- 25. Telefon zaufania w sprawach kryzysowych**
tel. 041-345-50-59 – w godz. 16.00 – 19.00 w soboty i niedziele

26. Telefon zaufania w sprawach rodzinnych

tel. 041-368-18-74 – w poniedziałki od 7.30 do 17.00 ,
od wtorku do piątku od 7.30 do 15.30

27. Telefon zaufania dla ofiar przemocy w rodzinie/Końskie

tel. 041-372-73-66

28. Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Kielcach

ul. Jana Nowaka Jeziorańskiego 65
25 – 432 Kielce